

Helt ikki konufólk skrivaðu um kríggj

- men tá eingin annar skrivaði um barnaárin í hesum tíðarskeiði, fór eg kortini undir skaldsøguna "Barn undir krígunum," sum kom út í bretsku vikuni í mai mánaða, sigur Elin Mortensen m.a. í samrøðuni í dag

Millum brotini í ársbókini hjá Norðurlandahúsinum úr føroyska mentanarlívinum 1990, er eisini brot úr skaldsøgu eftir Elin Mortensen, rithøvunda.

Í ár vóru liðin 50 ára síðani bretar hersettu Føroyar og Elin Mortensen var tá 19 ára gomul.

RÚGVUSMIKIÐ ARBEIÐI

Elin Mortensen er kanska ikki so kendur rithøvundur, hóast hon hevur skrivað bókur og umsett tilfar til serundirvísing síðani 1969, "Kennir tú orðið" 16 heftir um mállæru saman við Johs. A. Næs og Guttorm Zachariassen, Tvíljóð í myndum, Lætt lesing, umsett seks heftir og bóklingin Smáir skúlaeikar.

Hetta er bert ein lítill partur av tí, sum Elin Mortensen hevur greitt úr hondun. Hon hevur eisini skrivað økur um frálæru í føroyskum, frálæru í kristni einsamall og saman við øðrum, umframt at Elin Mortensen hevur skrivað tvær gentubókur: Sanna í summarfrí 1979 og Sanna og Marjun 1983.

Seinast hevur Elin Mortensen skrivað skaldsøguna "Barn undir krígunum," sum kom úr í 1990.

Elin Mortensen varð borin í heim á Tvøroyri í 1920 og tá hon gavst at

virka sum lærari í 1987, hevði hon arbeitt innan skúlaverkið í 40 ár.

Hon virkaði sum serlærari í st. Frants skúla í Havn síðani 1964. Av tí at einki føroyskt tilfar var til at taka til hesa undirvísing, fór Elin Mortensen av sínum einingum undir at umseta og skriva annað tilfar, sum var nýtiligt eftir føroyskum viðurskiftum.

LØGIÐ AT EINGIN SKRIVAÐI

Tað var heldur ikki ókent í hennara verð at skriva. Hon er systir Eilíf Mortansson, rithøvunda sála, sum hevur skrivað so nógv bókur.

Elin Mortensen: - Eg havi mangan hugsað, at tað var løgið at eingin barnabók var skrivað um árin undir krígunum. Av tí at pápi mín skrivaði dagbók frá tí kríggj byrjaði og til hann doyði í 1962, helt eg meg til at skriva um hetta tíðarskeiðið í Føroyum.

- Tað helt eg verða haldgott grundarlag at byggja eina skaldsøgu á. Eg var 19 ára gomul, tá Føroyar vóru hersettar, og tí minnst eg nógv hendringar, sum vóru áhuga-verðar, helt eg.

Tað eru eini 20 ár síðani eg fór undir at skriva niður ymskt sum eg minnis frá kríggjárnum. Mangan tosaði eg við fólk sum eg kenni,

um tað, at eingin hevði skrivað um hetta tíðarskeiðið.

- Eg hugsaði ongantíð at eg skuldi skriva um kríggj, tí eg helt, at tað var natúrligast at menn skrivaðu um slíkt. So gjørdi eg álvara av at fara undir skrivningina.

- Trupulleikin var bert, at eg ongantíð fekk stundir at fara undir uppgávuna, men tá eg í 1987 fór frá sum lærari, setti eg mær fyrri at skriva skaldsøguna "Barn undir krígunum."

Dagbøkurnar hjá pápa mínum vóru grundarlagið, og hóast skaldsøgan ikki er skjalprógva tilfar so er ein partur veruleiki og ein partur fiktión, umframt hópin av myndunum frá kríggjárnum.

Upprunliga helt eg ikki, at eg vildi nýta røttu staðarnavnini, eins og heldur ikki nevndi persónar við røttum navni, men tá Bókadeild Føroya Lærarafelags, sum gav út, fekk handritið til gjøgnumlestur, samdust vit um, at eg kortini skuldi nýta røttu staðarnavnini í ávisum føri. Eitt nú tá Drelnes varð bumbað og tá eitt bumbullogfar datt niður.

VERULEIKI OG HUGABURÐUR

Hóast hetta eru søgur, bygdar á veruligar hendringar, so er tað tíkið úr hugaheimi mínum, sigur

Elin Mortensen.

Hóast Elin Mortensen er givin at virka sum lærari, so hevur hon nógv at takast við.

- Ja, so nógv, at tíðin nærum ikki strekkir til, sigur Elin Mortensen brosand.

- Eg havi fingið til uppgávu at umseta dreingjabøkurnar "Magnus Heinason," eftir beiggja mín Eilíf Mortansson, sum eru fimm í tali.

Tað er Bókadeild Føroya Lærarafelags, sum hevur heitt á Elin Mortensen um at umseta dreingjabøkurnar úr danskum, sum Eilíf Mortansson nýtti í síni skrivning.

- Eg havi umsett 1. bindið av "Magnus Heinason" og tað verður latið Bókadeild Føroya Lærarafelags, um stutta tíð, sigur Elin Mortensen at enda.

Elin Mortensen: - Eg havi mangan hugsað, at tað var løgið at eingin barnabók var skrivað um árin undir krígunum. Av tí at pápi mín skrivaði dagbók frá tí kríggj byrjaði og til hann doyði í 1962, helt eg meg til at skriva um hetta tíðarskeiðið

Orð: Dagny
Mynd: Kalmar

V4-tølini

í drátti nr. 873, t. 15. desember 1990.

Tølini: 73 - 87 - 20 - 22 - 0 - 44 - 17 - 07 - 96 - 39 - 64 - 60 - 15 - 67 - 57 - 74.

Vinningur: 159.270,00 kr.

Vinnarar: Fimm vinnarar; ein av Skála, ein úr Streymnesi og triggir úr Havn.

Kvinnuhúsfelagið

Límafundur í KFUM 1. og 3. hóskeveld í mánaðinum kl. 20.00